

ХЕРСОНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

**МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ:
СУЧАСНІ РЕАЛІЇ, ПРОГНОЗНІ СЦЕНАРІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

VII Міжнародна науково-практична конференція

17-18 квітня 2025 року

**MODERNIZATION OF ECONOMY:
CURRENT REALITIES, FORECAST SCENARIOS
AND DEVELOPMENT PROSPECTS**

VII International scientific-practical conference

17-18th of April 2025

**Херсон – Хмельницький, 2025
Kherson – Khmelnytskyi, 2025**

Михайлюк О.Л. СТРАТЕГІЇ ЦІФРОВІЗАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ	368
Нездоймінов С.Г., Партола І.В. ПОТЕНЦІАЛ ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРА БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	372
Нечева Н.В. SMART-ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТУРИСТИЧНОЇ ІНДУСТРІЇ.....	374
Оболенцева Л.В. СУТНІСТЬ, РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ SLOW FOOD У СТАЛОМУ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ.....	376
Олійник Т.Г., Петренко В.С. (Petrenko V.) КУЛЬТУРНИЙ ТУРИЗМ ЯК СКЛАДОВА КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	378
Павлюк С.І. КОНЦЕПЦІЯ «ТУРИЗМ 4.0»: СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ.....	381

Секція: СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
Section: WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Coretchi B., Toma V. THE REPUBLIC OF MOLDOVA BETWEEN THE REGIONAL ENERGY CRISIS AND EUROPEAN INTEGRATION: THE IMPACT OF THE CONFLICT IN UKRAINE ON NATIONAL ENERGY POLICIES.....	384
Kveladze K., Kistauri N., Melashvili M. SOME ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF BLUE ECONOMY.....	388
Sui Xinxin (Research supervisor Brychko A.) ANALYSIS OF THE REASONS FOR THE PROBLEMS IN THE PERSONNEL RECRUITMENT MANAGEMENT SYSTEM OF CHINA RONGCHUANG COMPANY.....	392
Tarasiuk A., Martynova I. FEATURES OF EXCHANGE RATE REGULATION IN UKRAINE IN MODERN CONDITIONS.....	395
Верстюк О.М. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ.....	398
Лисенко О.А. АСПЕКТИ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	400
Ляшевська В.І., Шуба Т.П., Горбаньова Д.Ю. КУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНИХ БІЗНЕС-КОМУНІКАЦІЙ.....	402
Огородник О.І., Грінько І.М. ЕКОНОМІЧНІ БАР'ЄРИ МАСШТАБУВАННЯ ЕКСПОРТУ ІТ-ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	404
Рибчук А.В. СУПЕРЕЧНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ СУБ'ЄКТІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	408
Рябець О.М. ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕРИ ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСІВ.....	410
Фролова М.Е., Момоток О.М., Бунчак Д.О. РОЛЬ ЛІДЕРІВ У ВІДНОВЛЕННІ ПІСЛЯВОЄННОЇ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	413
Шуба М.В., Косик Я.О. ЄВРО ЯК МІЖНАРОДНА РЕЗЕРВНА ВАЛЮТА: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ.....	416

Секція: ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
Section: PUBLIC MANAGEMENT AND ADMINISTRATION

Ivanova T., Skorobogatova N., Bokovets O. ASSESSMENT OF THE RESILIENCE OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN CRISIS SITUATIONS.....	419
Rukiye Mehtar ÖZLÜ. CULTURAL HERITAGE GOVERNANCE WITHIN THE FRAMEWORK OF THE RIGHT TO THE CITY THEORY: THE CASE OF THE «IMM HERITAGE PROJECT».....	422

Лисенко О.А.

к. ф.-м. н., доцент,

доцент кафедри економіки праці та менеджменту,

Національний університет харчових технологій,

м. Київ, Україна

АСПЕКТИ РЕГРЕСІЙНОГО АНАЛІЗУ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ У ВОЄННИЙ ЧАС

В сучасних реаліях зовнішньоекономічна діяльність є однією із основних складових економіки України, що дозволяє країні виживати в умовах війни, впливати на сталий розвиток соціально-економічного становища країни в цілому. Глобальні події, що відбулися за останні декілька років на світовому ринку викликали численні наукові дослідження їх впливу на зовнішньоекономічну діяльність України.

Так, автори роботи визначають [1, с. 117], що зовнішньоекономічна діяльність відіграє ключову роль у світовій економіці, країни отримують доступ до іноземних ринків, залучаючи іноземні інвестиції та сприяючи технологічному обміну та розвитку. Проте така діяльність також стикається з викликами, такими як торгові війни, протекціонізм та фінансові кризи, які можуть негативно впливати на світову торгівлю та економіку в цілому.

Науковці Кононенко Л. та ні. [4, с. 79] зауважують, що процеси глобалізації та цифровізації обумовлюють кардинальні зміни світової економіки і як результат, впливають на міжнародну торгівлю, змінюючи таким чином іноді саму структуру зовнішньоекономічних відносин.

Як зазначено в роботі [5, с. 31-33] для розробки ефективних стратегій управління в контексті глобальної економіки необхідно проводити постійний моніторинг і дослідження глобальних змін в зовнішньої торгівлі, що впливають на торговельну політику світу в цілому, так України зокрема.

Отже, спостереження за тенденціями, що складаються в зовнішньоторговельній діяльності України під впливом світових глобальних загроз та обставин, що склалися на ринку, є актуальним і вимагає, зокрема, використання економіко-математичних методів кореляційно-регресійного аналізу часових рядів за допомогою сучасних економетричних інструментів, розроблених у пропозованих на ринку ІТ програмних застосунках.

Так, на основі статистичних даних за 2021-2024 рр. [2, 3] можна провести аналіз тенденцій розвитку товарної зовнішньоекономічної діяльності України, дослідити характеристики побудованих часових рядів та спробувати спрогнозувати подальші перспективи на основі побудованих регресійних рівнянь.

На рис. 1 наведені дані зовнішньоторговельних товарних операцій, які проводилися Україною на світовому ринку щомісяця у 2021-2024 рр. у млн. дол. США.

Проведені дослідження показали, що як для обсягів експорту так і імпорту товарів спостерігалася позитивна тенденція до початку російського вторгнення у лютому 2022 р. Причому обсяги імпорту товарів, хоча і були більші проте значно не відрізнялись від обсягів експорту товарів за виключенням останніх двох місяців 2021 р.

З початку російського вторгнення падіння обсягів імпорту товарів виявилось більш значним порівняно із обсягами експорту товарів, так в березні 2022 р. обсяги імпорту товарів впали майже в чотири рази порівняно із груднем 2021 р., в свою чергу обсяги експорту товарів знизилися лише в три рази.

Необхідно зауважити, що темпи відновлювання обсягів імпорту товарів в Україні за два місяці після свого найбільшого падіння показали зростання у майже 2,5 рази і в подальшому демонструють стійку тенденцію до зростання. Обсяги експорту товарів також мають тенденцію до зростання проте значно відстають від обсягів імпорту товарів за

досліджуваний період, показуючи за останні 2,5 роки значне від'ємне сальдо зовнішньоторговельного балансу країни.

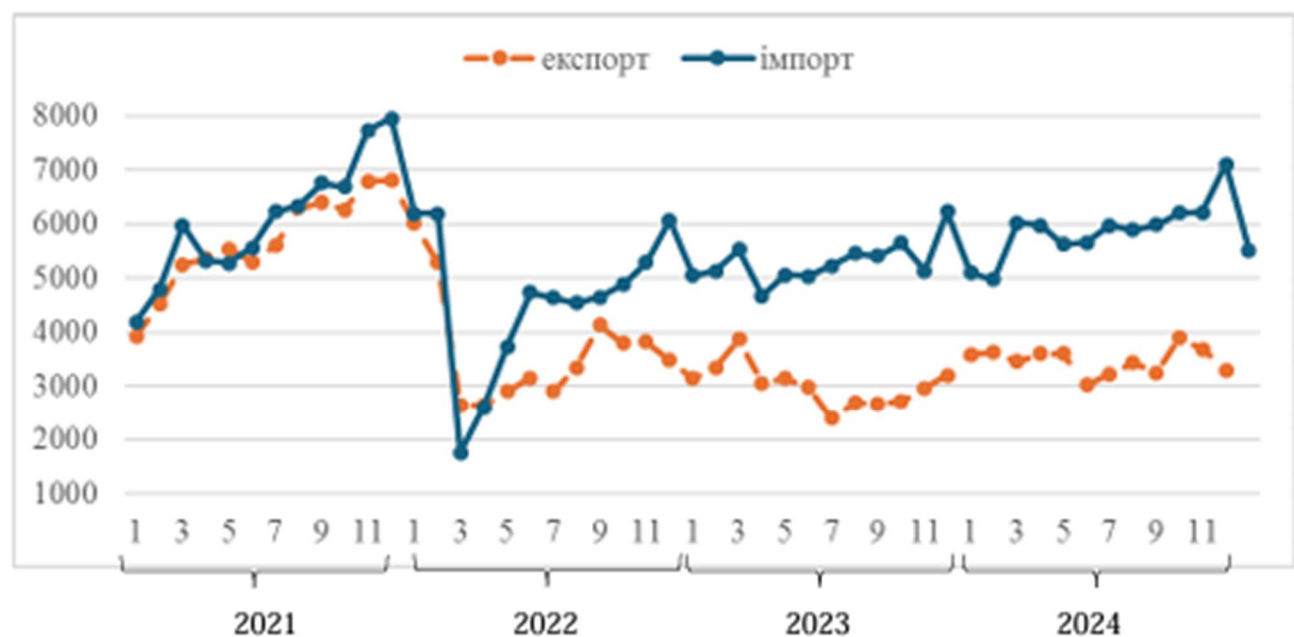

Рис. 1. Щомісячні обсяги експорту (імпорту) товарів у 2021-2024 рр., млн. дол. США
Побудовано автором на основі [2, 3]

Подальші дослідження показали, що для представлених даних достатньо складно провести кореляційно-регресійний аналіз з метою кількісного прогнозування подальшого розвитку зовнішньоторговельних операцій в Україні.

Побудова рівнянь регресії на основі наявних даних показали незначний коефіцієнт детермінації, що свідчить про нестабільний (нестационарний) та хаотичний характер розвитку зовнішньоекономічної торгівельної діяльності країни, яка знаходиться у вкрай несприятливих умовах виживання.

Проте необхідно зауважити, що з метою отримання більш адекватної та точної інформації про розвиток та перспективи досліджуваного процесу рекомендується використання економіко-математичних методів, які перетворюють нестационарні ряди в стаціонарні. В результаті це дозволить отримати додаткові можливості для проведення прогнозного дослідження розвитку зовнішньоторговельної діяльності України і виявити характер змін в зовнішньоторговельному сальдо країни.

Список літератури

1. Балахонова О. В., Дунда Ю. О. Генезис зовнішньоекономічної діяльності підприємств. *Подільський науковий вісник*. 2024. № 2 (30). С. 116-121. DOI: <https://doi.org/10.58521/2521-1390-2024-30-16>
2. Зовнішня торгівля України товарами у 2022 році. Держстат. Публікації : веб-сайт. URL: <https://stat.gov.ua/uk/publications/zovnishnya-torhivlya-ukrayiny-tovaramy-u-2022-rotsi> (дата звернення: 24.03.2025)
3. Зовнішня торгівля України товарами за 2024 рік (експрес-випуск). Держстат. Публікації : веб-сайт. URL: <https://stat.gov.ua/uk/publications/zovnishnya-torhivlya-ukrayiny-tovaramy-za-2024-rik-ekspres-vypusk> (дата звернення: 24.03.2025)
4. Кононенко Л., Назарова Г., Васильєв М. Міжнародна торгівля України: проблеми та перспективи. *Modern Engineering and Innovative Technologies*. 2023. №2(27-02). С. 79-84. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-27-02-034>

5. Чуніхіна Т., Корж М., Краснощок В. Міжнародна торгівля в умовах глобальних трансформацій. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Серія. Економічні науки.* 2024. № 2. С. 30-52. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2024\(133\)02](https://doi.org/10.31617/3.2024(133)02)